

Kedves Olvasóink!

„Miközben fedetlen arccal, mint egy tükörben szemléljük az Úr dicsőségét mindnyájan, ugyanarra a képre formálódunk át az Úr Lelke által dicsőségről dicsőségre”

(2Kor 3,18)

Újságunk mostani száma a példaképekről szól.

Életünket, gondolkozásunkat, döntéseinket, reakcióinkat meghatározzák példaképeink. Nem mindegy tehát, kit választunk példaképnek!

Mindenképpen fontos, hogy legfőbb példaképünk Krisztus legyen, s Ő legyen minden további példaképünk mércéje is! Tulajdonképpen az a jó példakép, akiben kiábrázolódik Krisztus. Ez azonban soha nem történik meg tökéletesen egy-egy emberben. Ebből adódóan két dologra különösen is vigyáznunk kell.

Egyrészt, ha példaképeinket nem mérjük Krisztushoz, hamar bálványá lehetnek számunkra, s akkor nem csak krisztusi, hanem bűnös emberi tulajdonságaikat is könnyen átvehetjük.

Másrészt viszont az is fontos, hogy bárkiben megtalálunk egy-egy krisztusi vonást, legyünk készek azt elismerni, és követni példáját az adott dologban. Ne vessük el a pozitív krisztusi cselekedetet, vagy jellemvonást csupán azért, mert az illetőnek hibái, bűnei is vannak.

Az emberi példák mindig tökéletlenek, de mégis Isten ajándékai, legyünk hálásak Istennek mindig, amikor valakiben kiábrázolódik előttünk Krisztus egy-egy vonása. Legyünk alázatosak és ismerjük el a másikban a krisztusit, és legyünk készek tanulni egymástól!

Ugyanakkor ne felejtsük, hogy az egyetlen tökéletes példakép Krisztus, az ő jelleme legyen mindig szemünk előtt, mint legfőbb mérce.

Töltsünk minél több időt Vele, az Ő közelében, hogy Őt szemlélve elváltozzunk egyre inkább az Ő hasonlóságára, s ennek következtében, mi magunk is példává lehessünk másoknak!

Sípos Alpár Szabolcs

Tartalom:

Magyar misszionáriusok – múlt és jelen:

Próbák vagy kudarcok 2

Dr. Keszi Krisztina beszámolója, Zambia:

Útirány változás 3

A Luz család körleveléből: Ecuador Húsvét a

megújulás kezdetére való emlékezés ünnepe 3

Az aktuális téma – példaképek a misszióban 5

Malawi: A vaskereskedő, akinek Isten ügye

az első – Marion Engstler 5

Kirgizisztán: Egy szénarakáson –

Andreas és Christina Kraft 6

Ecuador: Példakép-táram – Daniel Sick 8

Pápua Új-Guinea: Amikor a pápuák

példaképeink lesznek – Gerhard Stamm 10

Pápua Új-Guinea: Az élet hangosabban beszél -

Ulrich Schmalzhaf 11

Banglades: Példás élet - Samuel Strauß 12

Franciaország: Mire jók a példaképek? –

Ruth Krause 13

Banglades: Példaképek után kutatva –

Michael Kestner 14

SZERKESZTŐSÉGI ÜZENETEK

A Luz misszionárius család május 26. és június 29. között beszámoló körutat tesz hazánkban. A részletes program lapunk utolsó belső oldalán található. További - pontosabb - tájékoztatásért, kérjük, érdeklődjön e-mailen: info@liebenzell.hu, vagy telefonon Keresztfalvi Béláéknál 06/26/355-310 telefonszámon. Április végétől a <http://www.liebenzell.hu> honlapot is érdemes felkeresni.

Fontos helyesbítés: A februári számhoz mellékelt 1%-os nyomtatvány már nem használható, helyette az APEH új nyomtatványt rendszeresített. Köszönjük megértésüket.

Próbák vagy kudarcok

A Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Missziói Egyesület (MAHEM) missziói erőfeszítései a 20. század kezdetén lassan meghozták a maguk gyümölcsét. A szervezet anyagi bázisa fokozatosan megerősödött, és egyre többen álltak be a missziói munkába. Közülük többen is rendkívüli odaszánásról tettek tanúbizonyságot, s magukat nem kímélték sem a tanulásban, sem pedig a szolgálatban. Közülük talán Hermann Adolf tűnt az egyik legtehetségesebbnek.

Hermann Adolf Alsólövön született 1880-ban, apja Hermann Mátyás, kovácmester, anyja Endler Mária. A család később Felsőőrbe költözött át, ahonnan Adolf viszonylag fiatalon, 15 éves korában Budapestre került. Pincérnek tanult, és a szakmáját tökéletesítendő 1897-ben Kolozsvárra, majd pedig Bécsbe utazott. Innen Stájerországba ment, majd pedig Londonba. Itt gyakran látogatta a Német Keresztyén Ifjúsági Otthon bibliáóráit, ahol rövidesen élő hitre jutott. Ezt a Bibliájába való bejegyzése is tanúsítja: „1903. augusztus első napján, ebben az országban, Angliában való tartózkodásom ötödik évfordulóján újra odaszentelem és átadom magam neked, Istenem és Megváltóm, hogy tied legyek és a te dicsőségedre használj fel. Hermann Adolf” (Anne-Marie Kool: Az Úr csodásan működik I, 280. o.). Közben tagja lett a Keresztyén Pincérek Társaságának, de mindinkább a külmisszió kezdte érdekelni. Glasgowba utazott, ahol két esztendőn át készült kínai kiküldetésére. A kibocsátására 1905 nyarán került sor a felsőlövői evangélikus templomban.

Szeptemberben Angliába utazott, majd folytatta útját Kína felé. Sanghajban szállt partra, ahonnan rövid pihenő után Nankingba ment. Néhány hónapot nyelvtanulással töltött,

míg végül elfoglalhatta szolgálati helyét a Suento Fu missziói állomáson. Hatalmas néptömegek éltek itt, akiknek rövidesen már az anyanyelvükön hirdette az evangéliumot. Nagy népszerűségnek örvendett a helyiek körében, sokan keresték fel kérdéseikkel, különböző problémáikkal – és fogadták el Jézus Krisztust személyes megváltójuknak.

Hermann Adolf 1909 nyarán megházasodott, feleségül vette Erna A. Hieks-et, akit az Amerikai Presbiteriánus Misszió küldött ki misszionáriusnak Ázsiába. Házasságukból két fiú és egy leány született – az egyik fiú súlyos fogyatékossgal, akinek gondozása nagy terhet rótt a családra. 1913-ban hazautaztak szabadságra, és ez alkalommal több gyülekezetet is meglátogattak, ahol beszámoltak Kínában végzett munkájukról. Két év múlva tértek vissza, hogy újult erővel szolgálhassák tovább Krisztus ügyét.

A kedvező jelek ellenére a dolgok nem úgy alakultak, ahogy szeretnék volna. Hermann Adolf súlyos lelki válságba került, a problémákon minden igyekezete ellenére sem tudott úrrá lenni. Elhagyta szolgálati helyét és átköltözött Paotingba, ahol valameddig a Presbiteriánus Missziói Kórház igazgatójaként működött. Végül úgy döntött, hogy kilép a Kína Belföldi Misszióból, és elhagyja az országot. További sorsa ismeretlen, annyit tudni róla, hogy az Amerikai Egyesült Államokba költöztek. 1967-ben hunyt el Illinois államban. 1925-ben járt utoljára Magyarországon, amikor meglátogatta rokonait. Hazájával később sem szakadt meg teljesen a kapcsolata, élete végéig baráti levelezést folytatott Scholtz László evangélikus lelkésszel.

A MAHEM másik nagy reménysége Roth Henrik volt. 1887-ben született Szeghegyen, apja Roth

Johann, a Brit és Külföldi Bibliatársulat munkatársaként bejárta az egész országot. Egy ideig Balmazújvárosban, majd Debrecenben éltek, ahonnan Erdélybe költöztek. Itt ismerkedtek meg Bárdi Ernő evangélikus lelkésszel, aki erőteljesen szorgalmazta az ifjú továbbtanulását. Elintézte, hogy felvegyék a közeli gimnáziumba. Henrik nagyzebeni diákévei alatt jutott élő hitre, és idővel igen élénk érdeklődést mutatott a külmisszió iránt. 1906 tavaszán már a Lipcsei Missziói Iskolában tanult, felettesei nagy reményeket fűztek hozzá.

1912. májusában szentelték lelkésszé, és még ez év nyarán kiutazott Kelet-Afrikába, a Kilimandzsáróhoz közeli Arusába. Először a masszái nyelv elsajátításához fogott. Sietnie kellett, mert a már ott levő munkatársa szabadságra készült, és neki kellett átvennie a misszió vezetését. Igen sok külső támadásnak volt kitéve, ám a legnagyobb veszélyt nem a helyiek jelentették számára, pedig igen sok gondja támadt mind a bennszülöttekkel, mind az ott élő európaiakkal. Két év múlva egyre különösebb hírek kezdtek érkezni felőle: a lelki munkát folyamatosan elhanyagolta, végül pedig önkéntes szolgálatra jelentkezett a kelet-afrikai német gyarmati hadseregbe. Felettesei megpróbálták jobb belátásra bírni, ám fáradozásukat nem koronázta siker.

A missziói munka tovább folyt, de most már Roth Henrik nélkül. Sajnos, a húszas évek elején sorozatos nehézségek keserítették meg a misszionáriusok életét, és csak nagy áldozatvállalások árán tudtak fennmaradni. Roth Henrik ugyanakkor végleg „elveszett a misszió számára”. Mindössze annyi hír érkezett felőle, hogy 1915-ben a szövetségesek fogságába esett – ettől kezdve teljesen nyoma veszett.

Sajnos, ez a két szomorú eset alaposan megtépázta a MAHEM tekintélyét. Többen is értetlenül álltak a történetek előtt. Annál inkább, mivel nemcsak, hogy éveken keresztül támogatják Róth Henrik tanulását, majd kiutazását, hanem ezzel egyidejűleg a külmisszió ügye is elveszettnek

tűnt. Az adakozókedv látványosan hanyatlott, miközben a vezetőség sorában belső villongások támadtak. A helyzetet tovább nehezítette az elvesztett háború, az ezt követő nagy gazdasági válság, de még inkább az a lélekölő bibliai racionalizmus, amely egyre inkább „szétzilálta” a történel-

mi protestáns egyházak sorait. Isten azonban ebből a mélységből is mutatott kiutat, így néhány év múlva már újabb magyar misszionáriusok indulnak el távoli missziói mezőkre, hogy hirdessék Krisztus evangéliumát az ott élő népeknek.

Margit István

DR. KESZI KRISZTINA BESZÁMOLÓJA, ZAMBIA

Útirány változás

A legutóbbi cikkben utakról is írtam, most pedig egy rövid híradás az útirány változásról.

„Az embernek elméje gondolja meg az ő útját, de az Úr igazgatja annak járását” (Péld 16,9). Az Ige az én életemre is érvényes. A nyelvtanulást éppen csak elkezdtem, amikor februárban közölték velem, hogy márciusban orvosi vizsgát kell tennem.

Zambiába érkeztemkor, két évvel ezelőtt változott ugyanis a Törvény, ami ezt előírja, hogy minden orvosnak, aki ebben az országban szeretne dolgozni, előtte vizsgát kell tennie. Egy amerikai kolléganő, akivel Liverpoolban még együtt tanultam, és egy közeli missziói kórházba jött volna, ezt meghallva el sem jött.

Én két évvel ezelőtt ideiglenes engedélyt kaptam, ami most február végével lejárt. A továbbiakban csak

úgy lehetek a Zambiai Orvosi Kamarának tagja, ha Lusakában, a fővárosban vizsgát teszek.

Isten emlékeztetett egy levélre, amit Kanadából kaptam: „Isten nem most írja életed történetét, már megírta...”

És alatta az Ige: „Mert én tudom az én gondolataimat, amelyeket felőletek gondolok, azt mondja az Úr, békességnek és nem háborúságnak gondolata, hogy kívánatos véget adjak néktek” (Jer 29,11).

Istennek ezzel a bátorításával készülök a vizsgára.

Ezért most egy kicsit más, „Beszélő Képeket” küldök Zambiából azoknak, akik figyelemmel kísérik életemet, és imádkoznak értem.

Imatémák:

Amiért hálát adok:

1. Hogy sikerült jó nyelvi segítőt találni.

2. Hogy a hosszú idő óta tartó víz-probléma megoldódni látszik a németországi önkéntes csapat segítségével.

3. Hogy egy év után elhozhattam az utolsó bútort is a kárpitostól és így végre berendezkedhetek „új” otthonomban Mungwiban. Amiben imatámogatást kérek:

1. Hogy az Úr őrizze testem-lelkem-idegrendszerem a felkészülés alatt. (A gerincem bírja a reggeltől-estig való ülést. A szemem se gyulladjon be az esős évszak miatti rendszeres áramkimaradás okozta rossz fényviszonyok miatt.)

2. Hogy sikerüljön levizsgáznom.

Testvéri köszöntéssel:

Dr. Keszi Krisztina

A LUZ CSALÁD KÖRLEVELÉBŐL, ECUADOR

Húsvét a megújulás kezdetére való emlékezés ünnepe

Jézus feltámadt. Isten nem végez félmunkát. Ő ebben és ezáltal mindent újjá tesz (Jel 21,5).

Melyek is azok a dolgok, amelyeket Isten Jézus által újjá tett, újjá tesz vagy újjá akar tenni?

Talán tudsz szánni egy kis időt arra, hogy minden nap valami „újat” tanulmányozz a Bibliában. Adok ehhez néhány ötletet:

1. Jel 5,9: „Új ének”: megújult imádás

2. Jel 2,17: „Új név”: megújult ön-

azonosság

3. Gal 6,15: „Új teremtés”: megújult belső élet

4. Lk 22,20: „Új szövetség”: megújult kapcsolat

5. Jel 21,1: „Új ég ... új föld”: megújult létezés

6. JerSir 3,22–23: „Új irgalom”: megújult lehetőség, stb.

Aki igazi megújulást keres, új isteni élményeket, új lelki mélységet, Lélektől való új erőforrásokat és új „teljes szívből való” odaszánást, az

tegye ezt úgy, hogy jobban elmélyed Isten „rég” Igéjében. Belőle mindig újonnan szól Isten Lelke, a régi igazságokat és elveket szólja bele a te életedbe. Aki eltér a „rég” útról” (Jer 6,16), „őszinte keresésében” könnyen válhat misztikussá vagy akár „lélektől vezetett” eltévedővé. Aki azonban megújulást keres, „... amint az Írás mondja...”, „... annak belsejéből (új) élő víznek folyamai ömlenek” (Jn 7,38).

Ede

Ahol új dolgok történtek

Gyülekezet

Az év első három hónapjában új tagokat vehettünk föl és megint újabb embereket keresztelhettünk meg. A gyülekezet lassan, de folyamatosan növekszik, és most már legalább ott tart, hogy a kevés ember ellenére (45–50 felnőtt) ki tudja fizetni a folyó kiadásokat és a fiatal lelkipásztor házaspár bérét. Ezért nagyon hálásak vagyunk. Sok új lépést tettünk, kicsiket, de a helyes irányba! Isten megjutalmazta ezeket.

Ifjúsági tábor

Idén is, mint minden karnevál idején, ifjúsági tábort tartottunk Cotacacsi-ban. Egy nappal a tábor előtt 65 fiatal jelentkezése érkezett, és már azt gondoltuk, hogy a korábbi 90 körüli létszám alatt maradunk. A tábor kezdetén azonban hirtelen 130-nál is több fiatal érkezett. A levest kissé fel kellett hígtanunk és pótlólag még valamit bevásárolni. De a kenyérszaporításhoz hasonlóan, ahogy mertük a levest, mindig volt még a fazékban. Minden étkezésnél volt elegendő étel, és ami még fontosabb, a lelki táplálék nagyon építő és bátorító volt a fiatalok számára.

Bibliaiskola

Ede tanárként résztvesz az akkreditált bibliaiskolai oktatásban és első „Bevezetés az Újszövetségbe” kurzusát már Kolumbiában is megtartotta. E célból 8 napig volt ott és három városban tartotta meg a tanfolyam 8 órás bevezető részét. Ez új megtapasztalást jelentett neki és ezáltal sok új betekintést és ötletet kapott. Ezenkívül jó visszajelzéseket kapott és új lendületet arra, hogy teológiai továbbképzését folytassa. Ibarrai bibliaiskolánkban az új évfolyamra megint újabb hallgatók jöttek. Most már 25-en vannak, akik szeretnék az akkreditált címet elnyerni. Nagyon lelkesek és keményen dolgoznak.

Egészségügyi csoport az Egyesült Államokból

Éppen ma reggel repültek vissza. 15 fős csapat jött az Egyesült Államokból. Öt orvos, ápolónő és segítő. Közösen 4 nap alatt több mint 1000 beteget láttunk, és nem csupán testileg segítettünk rajtuk, hanem az evangéliumot is közel vittük hozzájuk. Hálásak vagyunk ezért a szociális missziói lehetőségért. Köszönet illeti amerikai testvéreinket, akik sok időt, pénzt és erőt szántak arra, hogy velünk vállelve szolgáljanak Isten országa építésében.

Hol várunk újat?

Az a fiatal házaspár, amely itt bedolgozza magát a gyülekezet vezetésébe, nagyon jól halad. A gyülekezet szereti őket és ők is a gyülekezetet. Éppen kezdik az első dolgokat nélkülünk tenni. Ezek új lépések, amelyek nem egyszerűek, és mégis szükségesek. Isten erejét és bölcsességét kérjük távollétünk idejére. A missziói mezőn az egyik legszebb történetnek tartjuk: Enrique lelkész, akit annak idején az első gyülekezetünkben készítettünk föl, most ő áll majd az itteni két fiatal vezető mellé. Nem vagyunk messze attól, hogy 2Timóteus 2,2-t átültessük a gyakorlatba.

Ui.: Új élet: Augusztusra várják első gyermeküket. Imádkozunk az előttük levő hónapokért és egészségért.

Gyermekklub

Itt éppen új vezetőket állítunk be. Gyöngyi vezető munkatársaknak adja át a felelősséget, akiket az utóbbi négy évben betanított. Nem könnyű neki a gyermekklubot elengedni. Szereti a gyermekmunkát és szenvedélye, hogy gyermekekkel megszerettesse az Úr Jézust. Imádkozunk a munkatársakért, akiknek most mindent „egyedül” kell végezniük. Nekik ez nagyon új.

Ui.: Gyöngyi éppen azon fáradozik, hogy lemásolja az anyagokat, mert szeretne egy segédanyagokkal

teli szekrényt „örökségképpen” a gyülekezetre hagyni. Minden szabad percét erre fordítja.

Német távoktatás

Két kislányunk, Mirjam és Marlene jól halad a távoktatás tekintetében. Újdonság, hogy április végéig be kellene fejezniük, hogy Németországban már ne kelljen iskolába járniuk. Imádkozunk erőért és kitartásért anyu és a két kislány számára.

Hazautazás

Csakugyan már csak alig 5 hét és indulhatunk az új „régii” hazánkba.

Íme néhány válasz, még fel nem tett kérdésekre:

– Mikor jöttök?

– 2008. április 27-től szeptember 28-ig.

– Hol laktok majd?

– Zavelsteinerstr. 6. 75365 Calw-Spesshardt Tel.: 07051/

– Elmentek Magyarországra is?

– Természetesen. Egész júniusban (május 26-tól június 29-ig) utazószolgálatot teszünk.

– Németországban mi az első időpontotok?

– Három konferencián veszünk majd részt, egyiken vasárnap reggel Edének Igét kell hirdetnie. Imádkozatok ezért, mert már most remegő térdekkel gondol rá. Imádkozatok jó hazarepülésért. Nem mindig egyszerű négy gyermekkel és 12 bőrönddel repülni. Aztán azért is, hogy Németországban jól be tudjunk majd illeszkedni.

Isten történelme sohasem hátrafelé halad.

Az új dicsőség mindig nagyobb, mint a régi.

Köszönünk minden imádságot és adományt, amivel minket és munkánkat támogattátok

Isten kegyelméből és az Ő jótetszésére

A Luz család, Atuntaqui, Ecuador

Példaképek

Lapunk mostani száma cikkeinek olvasása közben meg kellett állapítanom, mennyire hatnak ránk példaképeink. Valószínűleg sokkal jobban, mint első pillantásra gondolnánk.

Michael Kestner és Daniel Sick arról számol be, mekkora szerepet játszottak gyermek- és kamaszkori példaképeik életük alakulásában. Ezek az emberek a Biblia értékeit a gyakorlatban élték meg, ami a két kamaszban felébresztette a vágyat, hogy ez a hit az ő életükben is valóság legyen.

Mi, emberek, sokkal könnyebben elsajátítunk valamit, ha nemcsak olvassuk, látjuk, halljuk vagy megmagyarázzák nekünk, hanem szemléletesen be is mutatják. Látunk, hallanunk és tapasztalunk kell társaink cselekedeteit és viselkedését. Erről számolnak be legtöbbször cikkíróinknak a megkérdezett helybeliek is. Hálás vagyok mindazokért, akik bármely földrészen élnek, és mások számára példaképként és fontos segítségül szolgálnak.

A példaképeknek különösen nagy

szerepük van a rendkívüli eseményeknél, éppen ezért ritkák is. A II. világháború alatt a Harmadik Birodalomban a keresztyén gyülekezetekben, sajnos, nem volt annyi jó példa, mint azt így utólag kívánatosnak tartottuk volna.

Sajnos, ugyanez elmondható más nehéz körülmények között lévő országokról is. Ezeken a helyeken mindenkinek – érintetteknek, misszionáriusoknak és a misszió barátainak – olyan irgalmasságra, türelemre és hitre van szüksége, amely teljesen Jézus művére épül. A mégoly önfeláldozó misszionárius és a helybeli példaképek végül is csak abból élnek, amit Urunk ebből megvalósulni enged – a maga idejében.

Dr. Volker Gäckle szeminárium igazgató teljesen más oldalról közelíti meg a kérdést. Gondolták volna, hogy Jézus utánzásának is vannak korlátai, és Urunk munkáját ez az utánzás szabályosan lealacsonyíthatja? Gondoljunk bele, hogy a történelem folyamán hány befolyásos emberre tett az Úr Jézus munkája mély

benyomást, az evangélium lényegétől mégis teljesen elhatárolódtak. Ezek erősen megszívlelendő felismerések.

Számunkra Jézus példája nagyon fontos belső tartást eredményez. Ezt a példát nemcsak elméletben kell megértenünk, hanem az élet bizonyos helyzeteiben meg is kell valósítanunk. Az evangélium hirdetésénél az igemagyarázattól elválaszthatatlan az életünk szemléltető példája. Olyan példaképekre van szükségünk, akiknek élő a kapcsolatuk az Úr Jézussal, és hitük a szeretet cselekedeteiben nyilvánul meg.

A jó példaképek kincset érnek! Köszönjék meg Istennek, ha Önöket ilyen példaképekkel ajándékozta meg, és legyenek maguk is példaképekké!

Szeretettel üdvözlök minden olvasót a Filippibeliekhez írott levél 2. részének 5. versével: „Az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban is megvolt.”

*Martin Auch
missziói igazgató*

Malawi

A vaskereskedő, akinek Isten ügye az első

Marion Engstler

Misszionáriusnőként sok emberrel találkozom és közben néhányukkal közelebbről is megismerkedem. Nagy öröm, amikor olyan férfiak és nők is vannak közöttük, akik a keresztyénségüket olyan tisztán élik, hogy példaképpé válnak számomra. Úgy élik az életüket, ahogy magam is szeretném.

Ma **Paul Valumát és feleségét szeretném bemutatni Önöknek**, akik Malawiban, egy Balaka melletti kis faluban élnek. Paul Valuma lelkész a körzetében 14 gyülekezetet

lát el, TEE-t tanít (iskolarendszeren kívüli teológiai képzés) és az árva gyermekek közötti munkát is vezeti. Akkor ismerkedtünk meg egymással, amikor a körzetében női heteket tartottunk.

Mielőtt Isten elhívta volna a szolgálatra, vasárukkal kereskedett. Akkoriban magától értetődőnek tartotta, hogy a csodadoktorokat kereste fel, ha ő vagy egy családtagja megbetegedett, vagy ha különböző élethelyzetekben segítségre volt szüksége. Valuma lelkész egy muzulmán nőt vett el feleségül. Négy fiuk van:

Mandera, Juszuf, Manuel és Kondvani, akik tizenegy, kilenc, hét és három évesek.

Megtérése után Valuma élete száznolcvan fokos fordulatot vett, felhagyott az üzletével és többé nem ment csodadoktorhoz. 1999-től 2000-ig feleségével együtt a csi-szomói bibliaiskolába járt. 2001-től 2004-ig Blantyre-ben egy bibliaiskolában tanult, hogy bibliai ismereteit még jobban elmélyítse.

Keresztyén életéből a következő események gyakoroltak rám nagy hatást:

- A blantyre-i bibliaiskola elvégzése után egyházunk végzősei között már szétszórták a szabad munkahelyeket. Pénzhiány miatt nem kapott fizetett állást. Hazatért, de nem üldögélt ölbe tett kézzel, hanem lelkesként kezdett szolgálni a körzetében és másoknak tanította a Bibliát, bár egy fillért sem kapott érte. Mások alkalmi munkát kerestek volna, vagy azon gondolkodtak volna, mivel kereskedhetnének, hogy pénzhez juthassanak.

- Valuma lelkész a körzetében a TEE-programot kezdte tanítani, hogy a gyülekezetben felelősséget hordozó testvérek lelkileg növekedjenek. Gyakran előfordul, hogy hajnali négykor indul el a kerékpárján, mert nyolc óra körül a tanítás helyszínén kell lennie. Tanítás után ismét négy órát biciklizik hazáig. Az egyik gyülekezet ifjúsági vezetője kérte az egyház vezetőségét, bocsássonak rendelkezésére egy motorbiciklit, hiszen olyan odaadóan végzi szolgálatát!

- Paul Valuma a feleségével, négy gyermekével és egy örökbefogadott árva gyermekkel egy kétszobás, fűvel fedett kunyhóban lakik. Az első helyiséget boltnak is használgják, ahol a nyitott ablakon keresztül szappant, gyufát, sót, cukrot, kólát és más apróságot árulnak. Amióta a felesége egy női héten a vasárnap megszenteléséről hallott, vasárnaponként kis boltjuk zárva marad. Korábban a hét minden napján nyitva tartott. Amikor a férjének elmondta, milyen fontos lett

számára a vasárnap megszentelése, a lelkész így válaszolt:

– Ha Isten ezt mondta neked, akkor nekem is mondta.

A vasárnapi zárva tartás azonban sokakban ellenséges reakciót váltott ki:

– Mit gondoltok, kik vagytok, hogy vasárnaponként bezártok? –, ami körülbelül azt jelenti, hogy „mit képzeltek magatokról, hiszen szükségetek van a pénzre!” Valuma asszony azóta nagy változást fedezett fel az életében. Hirtelen ráér vasárnaponként. Ha az istentiszteleten beosztják a bibliatanulmányozás vezetésére, talál rá időt, és nem nyomasztja kis boltja.

- Valuma úr a körzetében élő árva gyermekek ellátására önkéntes segítőkkel egy terv megvalósításához kezdett. Nemrég óvodát nyitottak. Felesége egy másik asszonnyal a gyülekezetből tanítani kezdte a gyerekeket. „Nevelőnőként” meghívót kaptak egy négynapos szemináriumra, amely segítséget nyújt az óvoda vezetéséhez. Ugyanabban az időben azonban női hetet tartottunk, ahol Valuma asszonyra is számítottam. A kolléganője elment a szemináriumra, ő pedig a női héten való szolgálat mellett döntött. A szemináriumon való részvételért 6500 kvacsát kapott volna. Ez 35 euró! Nekünk nem sok pénz, de egy malawi ember számára egy havi fizetés. Valuma asszony jól tudta volna használni a pénzt. Minden tisztelem az övé! Eltart majd

néhány napig, amíg fánkok, hal vagy paradicsom árusításával 6 500 kvacsát nyereséget tud kigazdálkodni.

* A lakóhelyükön lévő kis templom egy lepusztult kunyhó. Már régóta tervezték, hogy égetett téglából hullámlemez tetejű templomot építenek. Valuma lelkész szervezte meg a munkát és elkezdte a templom építését. Az idei évtől kezdve alacsony fizetést, havonta 35 eurót is kap az egyháztól:

– Mielőtt elkezdenénk a saját házunkat építeni, Isten házának állnia kell. Az a fontosabb – mondta.

Tudom, hogy maga is mélyen a zsebébe nyúlt, hogy elkezdődhessen az építkezés.

Csak csodálni tudtam, mivel látom, milyen kunyhóban lakik a családjával. Ennél a családnál világosan látom, hogy Istené az első hely. Az életükben minden mást neki rendelték alá. Náluk ez nem csak üres beszéd, hanem eszerint élnek. Teljes szívükkel követik az Úr Jézust, készek érte igazi áldozatokat hozni.

Marion Engstler, a Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumának elvégzése előtt, ahol gyülekezeti diaconisszának tanult, közgazdász volt.

A bibliaiskola után Szlovákiában német lektori szolgálatot végzett. 2001 júliusa óta Malawiban él, ahol a nyelvtanulás után női munkában, női TEE-csoportok és konferenciák szervezésében vesz részt.

Egy szénarakáson Kirgizisztán

Andreas és Christina Kraft

Interjú Kenebek Ajmatov lelkész-szel (a nevét megváltoztattuk)

Kenebek Ajmatov példaképe

Beszéljen egy kicsit önmagáról!
Narin környékén születtem 1974-ben. Korábban ateista voltam. 20 éves koromban tértem meg, majd egy évvel később, 1995-ben meg-

keresztelkedtem. 1997-től 2 éven át bibliaiskolába jártam. Most pedig itt, a kirgizek között tartok istentiszteleteket.

Mint ahogy nagyon sok kirgiz keresztyénnek, önnek is Andree Peters a példaképe. Beszéljen róla egy kicsit!

Andree itt, Kirgizisztánban, Krasz-

naja Recskában született, és itt is nőtt fel. Feleségét Irának hívják. Két lányuk és egy fiuk van. Mindannyian hívő keresztyének. Andree szakmája szerint villanyszerelő.

Mikor és miért jött Andree Peters Narinba?

Azt hallottam, hogy egyszerű gyülekezeti munkás volt. Nagy öröm-

mel beszélt az embereknek Istenről. Esténként például elment a központi fűtés kazánházába, és ott Jézusról tett bizonyoságot a munkásoknak.

Egyik este egy szénarakáson ült az udvaron, és azon gondolkozott, hogy Istennek milyen terve lehet az életével. Amikor feltekintett az égboltra és a milliányi csillagra, arra gondolt, hogy olyan sok ember van még a kirgizek között, akik még semmit sem tudnak Istenről. Eszébe jutott, hogy Isten Ábrahámnak olyan sok utódot ígért, mint égen a csillag. De jó lenne, ha az Úrnak itt is ennyi hívő gyermeke lenne!

1983-ban az a gondolat kezdte foglalkoztatni, hogy a kirgizek között szolgálja Urát. 1985-ben Narinba utazott, csak hogy lássa, hogyan élnek ott a kirgizek. Mindenütt nagy szegénységet tapasztalt.

Épp ekkor készült házasodni és rögtön feltette a kérdést menyasszonyának: „Az esküvőnk után Narinba szeretnék menni, hogy ott a kirgizek között szolgáljak. Kész vagy velem tartani?” A lány „igent” mondott. Így aztán együtt mentek Narinba, hogy Istent szolgálják a helyi lakosság között.

Hogyan kezdődött Andree Peters szolgálata?

Andree felesége számára nem volt egyszerű az élet.

– Tényleg jól értettük Isten akaratát? – tette fel a kérdést. – Nem lehet, hogy valami mást tervezett számunkra? Andree, menjünk haza!

A férje először semmit sem válaszolt, majd elindultak hazafelé, és eljutottak egészen a határig, ahol orosz és különféle vidékekről érkezett katonákkal találkoztak.

– Ki küldött ide benneteket? Vagy önként jöttetek? – kérdezte Andree.

– Nem önként vagyunk itt – válaszolták. – A Honvédelmi Minisztérium rendelt ide bennünket.

– Látod! – fordult Andree a feleségéhez. – Őket a honvédelmi miniszter küldte ide. Oroszországból

jöttek, hogy a határokat őrizzék. Van azonban valaki, aki még a honvédelmi miniszternél is hatalmasabb: Isten! Bennünket Ő rendelt ide!

A felesége hirtelen megértette, és egyetértett Andreeval. Többé nem voltak kétségei.

Mit tett először Narinban?

Amikor olyan embereket látott, akik még bűnben éltek, felment egy hegyre, ahol nagyon sok kő hevert. Ezeket a köveket a narini lakosok szívéhez hasonlította. Sírt és imádkozott: „Uram! Mikor töröd meg ezeknek a köveknek a keménységét?” Azt szerette volna, hogy Isten éljen a nariniak szívében is, és a „kőszívekből” „hússzívek” legyenek.

Milyenek voltak Andree Peters hétköznapijai?

Mindig nagyon tetszettek a róla hallott történetek. Amikor ide költözött, a házakba még nem vezették be a vizet. Andree úgy akart élni, ahogy ők, de tudta, hogy jó lenne, ha folyóvíz volna a házakban. Ezért egyezséget kötött az emberekkel:

– Ha az én Istenem segít nekem abban, hogy minden házban legyen vezetékes víz, akkor ti is eljöttök meghallgatni az én Istenemet?

Sokat imádkozott. Tudta, hogy nem egyszerű feladat előtt áll. Isten segítségével rakta le a vezetékeket. Amikor a vízvezetékrendszer elkészült, a házakban végre volt vezetékes víz. Ekkor Andreenak lehetősége nyílt arra, hogy Istenről beszéljen a lakosoknak.

Villanyszerelő, ezért sokszor előfordult, hogy elektromos vezetékeket is megjavított a nariniak házában – természetesen ingyen. Így lehetett előttük Isten szeretetének példájává.

Hogyan fogadták a kirgizek, amikor Andree az Úr Jézusról kezdett beszélni az embereknek?

Amikor az utcán ment és meglátott

egy idős, hosszú fehér szakállas kirgiz férfit, aki kalpakot viselt (az itteni férfiak fejedője), rögtön arra gondolt, hogy „talán majd ez az ember is eljön az istentiszteletre”. Ha pedig két ittas embert látott dülöngélni az utcán, rögtön meg akarta téríteni őket. Nagyon sokan ismerték. Egyre többen kezdték keresni az Istenhez vezető utat. Kamcsi és Ajbek volt az első két kirgiz keresztyén. Ez 1989-ben történt, négy évvel azután, hogy Andree Peters ide költözött. Andree boldog volt. Látta, hogy Isten valóban munkálkodik. 1991-ben megalakult az első kirgiz gyülekezet.

1989 és 1991 között széthullt a Szovjetunió. Nehéz időket éltek. Voltak, akik befogadták a Jézusról szóló tanítást, mások azonban megfenyegették Andreet. Hallottam egy érdekes esetet: Egyszer néhány narini elhatározta, hogy összeverik Andreet. Mindent előkészítettek. Amikor meglátták az autóját, leállították. Csak ekkor vették észre, hogy nem is ő ül benne, hanem valaki más. Így őrizte meg Isten. Csofát tett. Ám Narin városában rajtuk kívül is éltek jó néhányan, akik sosem hagytak neki nyugtot.

Általában azonban jól fogadták a Jézusról szóló evangéliumot, mert lelki téren nagy volt itt a szomjúság.

Tudna mondani egy érdekes történetet Andree Petersről?

Igen. Andreenak volt egy nagy szeneskamrája. Amikor télen hidegebbre fordult az idő, egy kirgiz férfi kopogtatott nála, és szentet kért. Andree természetesen adott neki. Aztán hamarosan megjelent a következő kirgiz. Újra és újra kopogtattak az ajtaján. Már mást sem tett, csak ajtót nyitott az érkezőknek. Végül így szólt:

– Nyitva hagyom a pince ajtaját. Ha szükségetek van szénre, vigyete. De mindig csak egy vödörrel!

Andree azt látta, hogy az emberek egész télen ki-bejártak pincéje

ajtáján. A szén azonban sosem fogott el.

Voltak nehézségei? Miből merített erőt a kitartásra?

Nemrégiben hallottam, hogy Isten nehézségeket is megengedett Narinban. Előfordult, hogy keresztyéneket megtámadtak és megverték. Amikor a gyülekezetben néhányan Andreeval beszélgettek, kijelentették:

– Könnyű neked, Andree!

Ha nem szűnnek a nehézségek, egyszerűen hazamehetsz Németországba. Nekünk azonban itt kell maradnunk, és valószínűleg újra összevernek.

Mindenki Andree-ra nézett. Vajon most mit fog válaszolni?

– Ha meg is kell halnunk Istenért, kész vagyok veletek együtt meghalni.

Majd kölcsönösen bátorították egymást, hogy ki tudjanak tartani. Andree iránti bizalmuk egyre csak nőtt.

Érdekes, hogy egyesek éjjél után jöttek el hozzá különféle kérésekkel. Azt hallottam, voltak például olyan nők, akiket a férjük megvert, és Andreet kérlelték:

– Nem vigyáznál a pénzemre? Különbön a férjem biztosan vodkára költi.

Volt olyan is köztük, aki más problémával jött el hozzá. Nagyon sok hitetlen ember is a bizalmába fogadta.

Mit becsül Andree Petersben? Miért példakép önnök? Mit tanulhatunk tőle?

Miután szabad a pálya, nekilendül. Az utolsó 15 cm-nél erőteljesen dobbant a deszkán és a levegőbe szökken. Teljes koncentrációval behajlítja jobb lábát és szorosan megtartja. Könnyedén hátrahajol-

Nagyra becsülöm az engedelmes-ségét. Amikor Isten azt mondta neki, hogy menjen, rögtön elment oda, ahová az Úr küldte. Becsülöm a hűségéért is. A hosszú évek alatt igazán mondhatta volna azt is, hogy „ez nem az én helyem. Elegem van. A feleségem is nagyon beteg. Nem tud tovább itt élni. El kell mennem.” De Andree mindvégig hűségesen kitartott. Számomra az engedel-messége és a hűsége a legnagyobb példa.

Becsülöm a kirgiz nép iránti szeretetért is. Nem ismerte sem a kirgiz nyelvet, sem a kultúrát, de szerette az embereket. Ezt becsülöm benne leginkább. Nekem nagyszerű példakép. Nagyon sokat tett a kirgizekért, és sohasem a saját hasznát kereste, hanem az volt a célja, hogy az emberek hitre jussanak.

Mit tanulhatunk tőle? Mennünk kell – ellenkezés nélkül. Még akkor is, ha az embereknek „kőszívük” van. Ha Isten akarata, hogy odamenjünk hozzájuk, akkor ott fog megáldani.

Mit szeretne még üzeni a németországi/magyarországi keresztyéneknek?

Három dolgot szeretnék velük megosztani:

1. Fontos, hogy imádkozunk Kirgizisztánért. Ennek az országnak szüksége van az Önök imádságaira is! Ébredésre van szükségük. Kirgizisztán jelenleg nehéz gazdasági helyzetben él.

2. Szeretném, ha tudnák, hogy a kirgizek számára teljesen lényegtelen, hogy Ön professzor-e, van-e

valami jó szakmája, és az sem olyan fontos, hogy mennyit tud a kirgiz kultúráról. Az itteniek számára az a lényeg, hogy érezzék, szeretik őket. Ha a szeretet eléri egy kirgiz ember szívét, az a szív egyszer csak megnyílik.

3. Ha valaki a kirgizek között szeretne élni, tudnia kell, hogy itt olyan emberre van szükség, aki tiszta és valódi keresztyén életet él. Aki megmutatja, hogy mit jelent az Istennel való élő kapcsolat, és azt is, milyennek kell lenniük a családi kapcsolatainknak. Azt hiszem, olyan családokra van szükség, akik példát mutatnak a kirgizeknek, hogy megláthassák Jézus világosságát.

Nagyon köszönöm a beszélgetést.

Andree Peters egészségügyi okokból jelenleg Németországban él a családjával. Kirgizisztánban, abban az országban, ahol szolgált, a kirgizek apostolaként tartják számon.

Az interjút Andreas Kraft készítette.

Andreas és Christina Kraft. Egy lányuk van. Andreas teológiai tanulmányai előtt agrármérnök volt, felesége, Christina szociális munkás. Andreas néhány évet prédikátorként szolgált Németország déli részén. 2006 óta élnek Kirgizisztánban, ahol először a nyelvet tanulták, és gyülekeztépítő munkában vesznek részt Tokmok és Kierovszkaja városokban.

Ecuador: Példakép-táram

Daniel Sick

va repül a levegőben és – placcs – a víz mindenfelé szétfröcsköl. A vízi bomba sikerült. Csillogó szemmel, büszkén bukkan fel a medencéből. A 6 éves fiú ragyogva néz az apjára és odakiáltja:

– Papa, láttad ezt? Pontosan olyan volt, ahogyan Te szoktál ugrani!

Némi büszkeséggel tölt el, amikor Benni így néz rám. Apaként boldog vagyok, ha fiam utánozni szeretne. Nem mintha mindig min-

dent helyesen tennék és tökéletes példakép lennék – de ki tökéletes?

Gondolataim önkéntelenül is édesapámra és példaképeimre terelődnek. Mennyire szerettem volna, ha én is fel tudom emelni a régi parasztszékér tengelyét, amelyet édesapám látszólag felfoghatatlan könnyedséggel tudott megemelni. Ilyen erős akartam én is lenni! Vagy végtelennek látszó tudását szerettem volna természetéről, Bibliáról, autószerelésről, házépítésről... Hű!

Idővel azonban felfedeztem, hogy léteznek más „hősök” is. Mindig lenyűgözött, milyen villámgyorsan tud lőni Clint Eastwood. Hűvös nyugalommal, miközben egyetlen arcizma sem rándult, kapta elő a pisztolyát és a másodperc törtrésze alatt elsütötte. Erős volt, elszánt, állhatatos és jobb volt, ha senki és semmi sem keresztezte az útját. Egyéni stílusa volt, és akinek nem tetszett, jobban tette, ha gyorsan lekopott.

Akárcsak Johnny Cash. Sajátos módon látta a világot és adott hangot véleményének. Már a zenéje is más volt. Mennyire szerettem volna úgy énekelni, mint ő! Különösen bizonyos dolgok melletti kiállása tett rám nagy hatást. Nem számított, ha az árral szemben úszott, akkor sem, amikor visszatért Jézus Krisztusban való hitéhez. Keresztyén volt, és akinek ez nem tetszett, nem volt szerencséje.

Clint és Johnny is jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy ifjúkoromban sokat lázadtam. Arra is megtanítottak azonban, hogy kiálljak egy ügyért akkor is, ha látszólag senki sem állt a pártjára. Édesapám is olyan ember, aki kiáll a meggyőződése mellett. Ezt is megtanulhattam volna tőle – talán meg is tanultam!

Isten jó kezűgyességgel ajándékozott meg. Ebben is voltak példaképeim, akiktől sokat tanulhattam. Rolf, Peter, Edwin, Martin és Marsog, sőt Fathal, a mikronéziai Jap

szigetén dolgozó ács kollégáim sohasem unták meg, hogy mindig új dolgokra tanítsanak. Az ácsmesterség a világ egyik legszebb foglalkozása, de hiába, ha nem lettek volna jó tanárain, akik beavattak ennek a művészetnek a titkaiba. Jó újra látni, hogy évekkal ezelőtt édesapám is ugyanezt tette, amikor először vitt magával az erdőbe fát vágni vagy amikor velem együtt alakította át a Citroen 2 CV autónk (más néven „kacsa”) hajtóművét.

Jap szigetén két másik ember is nagy hatást tett rám. Sam Falanruw sokat segített tapasztalataival és végtelen türelmével, hogy megszokjam az életet Japán és kitartsak. Lenyűgözött, hogy bár idős ember volt, mégis milyen sok mindent tudott tenni a templomban. Peter viszont nem a gyülekezet irányításával és prédikálással foglalkozott elsősorban. Kitűnő pilóta volt. Mindig ott termett, ahol egészséges, igazi keresztyénként lehetett vagy kellett szolgálni – pilótaként, férjként, apaként, barátként vagy lelkigondozóként. Misszionáriusként, lelkészként vagy keresztyénként mindig az foglalkoztatott, hogyan is működik igazán a keresztyén élet. Valójában hogyan is képzelte Isten? Billy Graham csoportjával szigorú szabályokat állított fel, nehogy kísértésbe essenek vagy vereséget szenvedjenek. David Wilkerson New Yorkba utazott, hogy a bandavezéreknek elmondhassa, Jézus szereti őket. Elvitte „a keresztest a késelőkhöz”. „Halleluja-Jo” olyan világosan és egyértelműen védte a szabadságot Krisztusba vetett hitével, mint korábban, megtérése előtt lányok kitartójaként a területét védte. Steve Saint is megtanulta, hogy ne csak megbocsásson, hanem ugyanazoknak az embereknek hirdesse az evangéliumot, akik édesapját, Nate-et (Jim Elliot barátját) meggyilkolták. Steve rövid találkozásunkkor búcsúzóul így szólt:

– Az engedelmesség a fontos, nem a teljesítményünk.

Engedelmeskedett Istennek és elment misszionáriusnak Ecuadorba, a dzsungelbe.

Ismét édesapámra kell gondolnom. Tavaly egyszer kijelentette, hogy egyszerűen engedelmeskedjem Istennek és menjek Ecuadorba. Ne gondolkozzam sokat, mit is fogok ott tenni, a Szentlélek majd kellő időben megmutatja. Ugyanúgy bátorított, mint az a megjegyzése, amikor elmondtam neki, hogy szeretném elvégezni a Liebenzelli Misszió teológiai szemináriumát:

– Már születésem előtt azért imádkoztunk, hogy áldás lehess!

Édesapámnak is biztosan megvannak a maga rossz tulajdonságai és hibái. És megijedek, ha látom, milyen rossz tulajdonságokat örököltek tőlem a gyerekeim. Ám eszembe jut, hogy csak mennyei Atyánk tökéletes! Ha a tökéletes példaképtől szeretnék átvenni valamit, akkor a Bibliát kell kinyitnom. Ám édesapám is hozzájárult ahhoz, hogy ismerem és szeretem a mennyei Atyát. Szeretném, ha én is ilyen apja lehetnék gyerekeimnek, unokáimnak, unokaöcsémnek és unokahúgaimnak, valamint a többi gyerekek is.

Nagy példakép-táram van, és olyan akartam lenni, mint ők. Közvetlenül vagy közvetetten arra ösztönöztek, hogy bátor legyek és többet hozzak ki az életemből: jobb énekes, jobb ács, jobb férj, jobb apa, jobb misszionárius, jobb keresztyén legyek. Mint egy gyerek, aki olyan higgadt akar lenni, mint az apja. Hadd lehessünk jó példaképek!

Daniel Sick Danával kötött házasságot, három gyermekük van. A Liebenzelli Misszió teológiai szemináriumának elvégzése előtt ács volt, 2002. novemberétől 2006. augusztusáig misszionáriusként gyülekezeti munkát végzett a mikronéziai Japán, 2007. októbere óta Ecuadorban él, nyelvtanulmányai után valószínűleg a gyülekezeti munkában fog részt venni

Pápua Új-Guinea

Amikor a pápuák példaképeink lesznek

Gerhard Stamm

A frissen kiképzett misszionárius kiutazik – az előkészületek során (mégiscsak hét évig tartott) egy kissé már megöszülve. És természetesen nem számol azzal, hogy a missziói szolgálatra szorultak között maga is missziói szolgálatigénybevételre szorul. Ilyen a mi Istenünk. Nem akarja, hogy lelkiileg szenilisek legyünk, hanem hogy kegyelme előbbre vigyen. Előbbre vigyen, vagyis közelebb ahhoz a célhoz, hogy határtalanul bízunk benne, és mindent tőle várjunk.

A gyülekezetben péntekenként imadélelőttöt tartottak. Mi, misszionáriusok természetesen részt veszünk rajta. Ez egyértelmű. De nyolctól tizenkettőig imádkozni! Azt hittem, rosszul hallok! Túlzásba viszik. Ilyenkor az ember csak ismételteti magát. Egy óra vagy talán kettő, de azalatt már mindent elmondhatnak. Valami tiltakozott bennem az ilyesféle lelki erőszak ellen...

Aztán eljött az első péntek, és utána még sok másik. Beláttam, hogy valóban lehet négy órát imádkozni, ha egy vagy inkább több imatémánk van. Egyszer csak előkerült a világtérkép. „Imádkozunk az egész világért” volt a címe annak a könyvnek, amelyből sok mindent megtudtunk a világ országairól. A Maldív-szigeteket többé nemcsak a turisták szemével láttam. Akkoriban még egyetlen helyi keresztyént sem ismertünk ott, gyülekezetekről nem is beszélve. Albániáért is imádkoztak (amit régebben édesanyám is naponta hűségesen megtett). Az embereknek fogalmuk sem volt arról, hol fekszik ez a kis ország, mégis imádkoztak az evangélium terjedéséért. Évekkel később az Úr csodálatosan meghallgatta ezeket az imádságokat. Amikor harmadik országgént Mongóliát vették elő, kicsit sokalltam a dolgot: „Urunk, törd össze a kommunizmus hatalmát (ez nem olyan egyszerű, gondoltam magamban), add, hogy mindenütt gyülekezetek alakulhassanak (ekkor már kissé merésznek tartottam új-gui-

neai testvéremet) és add, hogy mongol misszionáriusok menjenek a világba (magamban így egészítettem ki ezt az imádságot: Atyám, bocsáss meg neki, nem tudja, milyen hatalmuk van a kommunistáknak!).” Ez egy délnémet pietista számára igazi kihívást jelentett. Ám hetek múltával megtanultam, hogy a konkrét imádság azzal a céllal, hogy „jöjjön el a te országod”, nemcsak örömet okoz, hanem reményt és bátorságot is ad, hogy bátrabban imádkozzunk. Jó kis leckét kaptunk a pápua sziget szavannáin imádkozó barna testvéreinktől. A misszionáriusok névtelen, képzetlen tanítói voltak. Micsoda megtiszteltetés! Bálámnak egykor csak egy számár jutott tanítóul (4Mózes 22,21–41). Ehhez képest én igazán büszke és elégedett lehetek. Mi pedig nagyon hamar sok mindent megtanultunk. Hála legyen érte az Úrnak!

Akkor történt, amikor újra kikötött nálunk az Operation Mobilisation 1914-ben épített „Dulosz” nevű missziós hajója, és mi, új-guineai keresztyének átadtuk szívélyes üdvözlötünket a legénységnek: A Dulosz személyzetéből egy kedves, fiatal nő köszöntött engem. Kerek arca volt, és szép, fekete mandulaszeme majdnem eltűnt, amikor bájosan mosolygott. Fogalmam sem volt, honnan származhatott. Japánból, Kínából? Nem, másképp nézett ki. A neve, Otna sem segített. Megkérdeztem, honnan jött, és büszkén így válaszolt: „Mongóliából. Hárman vagyunk itt mongolok, hazánk első misszionáriusai.” Teljesen megdöbbentem. Éppen hozzám, a mindent jobban tudó misszionáriushoz jött oda. Ahhoz, aki „nagy” tapasztalatai miatt el sem tudta hinni, hogy Isten megdöntheti a kommunizmust. Kemény lecke volt, szégyelltem magam és mélységesen lesújtott. Istennél semmi sem lehetetlen, amit a pénteki imádságok alkalmával gyakran hallottam. Igen, itt volt a bizonyíték, itt voltak a mongol misszionáriusok.

Később a szolgálat miatt sok időt

töltöttem el Otnával. Elmeséltem neki a történetemet, az új-guineai testvérek hűséges és komoly imádságait Mongóliáért és azért, hogy a mongolok is ki tudjanak küldeni misszionáriusokat. Kishitúségemet sem hallgattam el, sőt, azt sem, hogy mennyire megcségyenültem, amikor vele és más mongolokkal találkoztam.

Különösen értékes és áldott időszak volt, amikor Otnával dolgozhattam együtt. Bizonyágtételei megindítóak voltak és kedvesen tudta továbbadni másoknak az evangéliumot.

A leckét, amelyet a péntek reggeli imaórákon tanultam, a szolgálataim során azóta sem felejtettem el. A helyi keresztyének gyermeki hittel elmondott imádságaikkal komoly példaképeinkké lettek. Mindkettőnknek megtanították, hogy bátrabban imádkozzunk, és a lehetetlent is várjuk a mi nagy Istenünktől. Nála semmi sem lehetetlen.

Vannak lehetetlen dolgok a külszmisszióban, elzárt országok, vallások, amelyek távol tartják az embereket az igazságtól és fanatizálják őket? JÉZUS nevében imádkozunk értük, hogy ezek többé ne legyenek akadályok. Istennél semmi sem lehetetlen! Sokkal többet tud tenni, mint amennyit kérünk tőle, vagy amit el tudunk képzelni!

Gerhard Stamm, felesége Brigitte. Gerhard a Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumának elvégzése előtt vasúti hivatalnok, azután egy német ifjúsági misszió vezető munkatársa volt. 1988 óta Pápua Új-Guineában dolgozik: eleinte gyülekezetépítő munkát végzett és a munkatársakat képezte, 1999-től 2005-ig missziói szervező különböző protestáns gyülekezetek és szövetségek között. Az a célja, hogy ha lehet, pápua új-guineai misszionáriusokat találjon és felkészítse őket tengerentúli szolgálatra. Jelenleg a Szepik-folyó vidékén dolgozó misszionárius csoportért felelős.

Pápua Új-Guinea: Az élet hangosabban beszél

Ulrich Schmalzhaf

Az iskola alapjait már lefektették, most a legalsó szint oszlopai voltak soron. Ezeknek az oszlopoknak azonban csak az alkatrészei voltak meg, amelyeket még össze kellett hegeszteni. Karl, az építésvezető, odajött hozzám és azt mondta, hogy Daviddal, a helyi gyülekezeti vezetővel végezzem el a hegesztést. Bár a szakiskolában tanultam villamos hegesztést, később a műhelyben sohasem használtam. Ám David fiatal korában, a bibliaiskola elvégzése után Eugen Prossal, egy műszaki misszionáriussal dolgozott együtt, megtanulta tőle a hegesztést és gyakran hegesztett is. Mit tehettem? Gyorsan intenzív hegesztő tanfolyamba kezdtem, és közben megismertem az oktatóm történetét. Egy szerszámosláda gyakran többet árul el a tulajdonosáról, mint sok szó. David szerszámosládájában sok minden volt, amire autószerelésnél szükség lehet. A ládában minden logikus rendben helyezkedett el, úgy, hogy egy idegen is hamar megtalálta, amit keresett. Valaki Másnak a kézírását lehetett benne felismerni.

Krisztus levele

A misszionárius általában azzal a gondolattal utazik ki, hogy Krisztus levele legyen. Természetesen abban reménykedik, hogy lehetőleg sokan fogják olvasni. Azt kell tapasztalnom, hogy Krisztus levele vagyok, akit időnként jóindulattal, máskor azonban bizalmatlanul szemlélnek. Vajon fontos-e, hogy mi, fehérek hogyan élünk az itteniek között? Az életünk hitelességének a mindennapokban kell beigazolódnia. Mi, misszionáriusok hamar rájövünk, hogy nemcsak olvasnak minket, hanem érdemes is olvasni. Eközben biztosan nemcsak izzadni tanulunk meg. Izgalmas dolog átélni, Isten hogyan találkozik az emberekkel egy más kultúrában, és az emberek hogyan kezelik ezt a találkozást. Hogyan

tartanak csendességet vagy mit jelent az önfeláldozás, amikor egy lelkész már évek óta fizetés nélkül szolgál egy gyülekezetben?

Példás kommunikáció

A házasságról alkotott elképzelések Pápua Új-Guineában alapvetően különböznek a nyugati világban érvényes eszményképektől. Pápua Új-Guineában a házasság mindenek előtt a törzs fennmaradását szolgálja. Ezért a szaporodás és a család fenntartása áll az előtérben. Az erős kéz és a szorgalom azok a tulajdonságok, amelyek kedvelté teszik az embert. Olyan fogalmak, mint a szerelem vagy a szeretet, nem számítanak döntő tényezőnek, sőt talán ismeretlenek.

Problémát jelent, hogy a házastársak gyakran nem beszélnek egymással. Hiszen mit kellene megbeszéliük, ha az asszony már több fiút szült és a kert eleget terem ahhoz, hogy az egész családot ellássa? Ha az asszonynak több pénzre van szüksége – amit a férje kezel –, de nem tudnak megegyezni, akkor az asszony egyszerűen a faluközösséghez fordul. A közösség feladata, hogy megoldja a problémát.

Missziós állomásunkon vita támadt két házastárs között. Végül a feleség zokogva állt a házunk ajtaja előtt és elmesélte, hogy a férje megverte. Megkért, hogy vigyem el kocsival a családjához, ahol majd jól beolvasnak a férjének.

Először elmentem vele a férjéhez és tanúja voltam, hogy egy kis vitából mekkora szerencsétlenség támadhat, ahol leköpi és végül meg is üti egymást. Természetesen az ablaküvegek is kitörték, amikor az asszony már nem tudott másképp segíteni magán, minthogy a csukott ablakon keresztül kihajított egy követ. Ezzel tudatta a közösséggel, hogy a férjével való kapcsolatában valami nincs rendben. A férjét egy fél évre kizárták a gyülekezetből. Ezzel az asszony min-

den lehetőségét kimerítette, hogy védekezhessen a férjével szemben.

Másfél évvel később, amikor túl voltunk az egész ügyön, egy őserdei körúton több férfi társaságában együtt ültünk és beszélgettünk. A beszélgetés során szóba került a házasság és a család is. A férfi megemlítette: „Egyvalamit még meg kell tanulnunk a fehérektől, mégpedig azt, hogy nemcsak a feleségünk testével házasodunk össze, hanem a gondolkodásmódjával is.” Fehéreken a misszionáriusokat értette, akikkel már néhány éve együtt lakott a missziói állomáson. Az a gondolat, hogy az egész embert veszik feleségül, a házasság teljesen új távlatát nyitotta meg előtte, amely messze túlmutat a gyakorlati megfontolásokon.

Nemrég a feleségem, Anette a férfi felesége, Sarah mellett ült, amikor a férje egy nagyobb csoportnak képeket mutatott egy missziói útról. A férje egyedül vett részt az úton. Sarah a feleségemnek meglepő módon mégis minden apró részletről be tudott számolni. Férje nyilvánvalóan mindent elmesélt neki.

Egy másik világból jött embereknél mindketten azt látták és tapasztalták, hogy kell és lehet egymással beszélni. Maguk is kipróbálták és belátták, hogy érdemes.

A példa lehet a kölcsönös adás és elfogadás, amikor a misszionárius és a helyi lakosok nyitottak egymás előtt. A legtöbb lehetőség személyes találkozások alkalmával adódik, ami semmivel sem pótolható.

Ulrich Schmalzhaf, felesége Anette, négy gyermekük van. Ulrich teherautó műszerész volt, majd elvégezte a Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumát. Ezután közösségi munkában vett részt. 1995 óta Pápua Új-Guineában végez missziós szolgálatot, jelenleg Új-Britannia nyugati részén a bibliaiskola vezetője.

Banglades: Példás élet

Samuel Strauß

Samuel Balával beszélgetek. Samuel 42 éves, feleségével, Molly-val, 15 éve kötötték házasságot. Egy lányuk született. Samuel 15 éve lelkipásztor és nagy odaadással szolgál Gopalgondzsban, emellett egy ivóvíztisztítással és segélyezéssel foglalkozó kisebb szervezet igazgatója.

A Bala család nagyon sokat segített nekünk Gopalgondzsba érkezésünket követően. A mai napig hűséges társaink, pedig egy másik (de hozzánk közelálló) gyülekezeti szövetséghez tartoznak. Samuel Balával való kapcsolatunk nálunk a baráti, tegeződő viszonynak felel meg, de a bangladesi szokásoknak megfelelően magázódunk.

Samuel, mit ért példaképen?

A „példakép” szót hallva azonnal Jézus Krisztusra gondolok. Ő a legnagyobb példakép. De ha azt gondolnám, utánozni is tudom, nem sikerülne. Az Úr tökéletes, én pedig messze nem vagyok az. Ám megpróbálhatunk úgy beszélni, szolgálni, a jót továbbadni, ahogyan Urunk tette. A példaképeket abból lehet felismerni, ahogyan az emberekkel bánnak. Ha például olyan emberek, akik személyre, vallásra vagy társadalmi helyzetre való tekintet nélkül, önzetlenül segítenek a szükségben levőkön. Nem tudnám megmondani, jó vagy rossz példát mutatok-e. De tudom, hogy bűnös ember vagyok és Isten elhívott.

Kit tekintett példaképének az életében?

Jónéhány ember volt rám nagy hatással. Apám Isten iránti bizalommal hatodmagammal nevelt fel és gondoskodott a nagycsaládról is. A takarékoskodás nem volt erőssége, de amije volt, azt forgatta, és mindig jutott elég mind nekünk, mind a sok vendégnek. Anyámmal való kapcsolata is példa volt számunkra és mások előtt is. Annak ellené-

re, hogy édesanyám nagyon korán meghalt, egy kép különösen megragadt róla az emlékezetemben: a padlóra terített szárin térdel és imádkozik minden délben. Ez a kép a mai napig elkísér. Talán ezért is szeretek magam is térden állva imádkozni.

Száz évvel ezelőtt Moturonath Bos ismert bangladesi keresztyén sok gopalgondzsit vezetett hitre. Köztük volt a nagyapám is, akinek sok mindenről le kellett mondania, amikor megtért. Ha ez a két férfi nem lett volna, ma valószínűleg nem hinnék az Úr Jézusban.

Voltak más példaképeim is. Például Wilfried Götz tanárom a Liebenzelli Misszió TEE-(nem iskolarendszerű teológiai) képzésében, aki fontossá tette nekem a bibliatanulmányozást. Vagy említhetném az amerikai Thurman misszionárius-házaspárt, akik évekig szolgáltak Gopalgondzsban. Gyerekkoromban láttam, ahogy Thurman asszony minden este abbahagyta a munkáját és lefektette a gyermekeit. Letérdelt az ágyuk mellé, fejükre tette a kezét és imádkozott velük. Vagy néha sebekkel borított emberek érkeztek a házuk elé, akiket senki sem akarta érinteni. Ő pedig bement a házba, vizet forralt, tiszta kötést hozott és saját kezével (megj.: Samuel itt nagyon megindultan beszélt) tisztogatta ki a sebeket. Ragaszkodott hozzá, hogy másnap reggel is jöjjenek vissza – és ez így ment hetekig. Vagy emlékszem, amikor Thurman misszionárius egyszer-egyszer magával vitt betegeket látogatni és szalinát osztani egy nagy hasmenéses járvány idején. Láttam, amint ölbe vett egy beteget és miután megetette, a beteg az egészet visszahányta rá.

Sem a látványt, sem a szagot nem bírtam elviselni. Ő azonban kezével (!) teljes nyugalommal törölte le ruhájáról a hányást, engem

pedig orvosért küldött, míg ő tovább segített.

Ezek az esetek hihetetlenül mélyen érintettek.

A CCTB-n (Keresztyén Teológiai Főiskola) is volt egy férfi, név szerint John Garud, akinek a tanítása bátorságot adott, hogy későbbi munkám során merjek új dolgokhoz fogni és azokat meg is valósítsam. Amikor egyik nap Nehémiásról beszélt, aki Jeruzsálem lerombolt falainál állt, a következő buzdító szavakkal idézte: „Gyertek, keljünk fel, induljunk el és építsünk!” – Sohasem felejttem el a szavait.

Milyen a bangladesi keresztyének helyzete példaképek és példamutató élet tekintetében?

Valahogy az a benyomásom, hogy a helyzet az elmúlt 30–40 év során romlott. Még akkor is, ha sokan áttértek a keresztyén hitre, vannak bizonyos tényezők, amelyek rossz irányba viszik a keresztyénséget.

A kultúra és a régi vallások még (szó szerint) benne vannak az emberek vérében. A gyülekezetekben sokszor ugyanaz a probléma: a szülők nem veszik komolyan felelősségüket. A szegénység könnyen rossz útra vezet. Manapság vannak úgynevezett keresztyének, akik más hívőket bíróság elé állítanak sokszor csipcsup ügyben vagy mondvacsinált ürüggyel, ahelyett, hogy egymással megbeszélnék, vagy a lelkészek és a presbiterek segítségével tisztáznák a dolgot. Az 1Korinthus 6,3–4-ben az áll, hogy mi egykor az angyalok fölött is ítélkezni fogunk! Miért vinénk hát a belső ügyeinket a hitlenek elé? Így a példaértékünkéből sok elvész. Sürgős szükségünk van valóságos példaképekre.

Milyen példaképeik vannak gyülekezeteik fiataljainak?

Valóban kevés elkötelezett fiatal van közöttünk. Kevés az olyan keresztyén

is, akire szívesen felnéz az ember. Mindjárt hozzá kell tennem, hogy ez rám is vonatkozik és én is vétkes vagyok ebben. Ha az én korosztályom nem mutat követésre érdemes életet, hogyan várhatnánk el, hogy fiatal emberek jöjjenek hozzánk, arról nem is beszélve, hogy megmaradjanak nálunk. A dolog mindenesetre összetett. Kulturánkból következően a gyermekek a tizedik életévükig sok anyai törődésben részesülnek. Ezután viszont gyakran a saját lábukra kell állniuk, mert a szüleik kevés időt töltenek velük. Tizenkét éves koruktól pedig már gyakran annyira belemerültek a szenvedélybetegségekbe és az erkölcstelenségbe, hogy számunkra elvesznek. Itt az egyháznak nagy feladata van. Jövőképrázis és vezetési krízis előtt állunk, hiszen Jézus ebből a nemzedékből fogja ki-formálni a jövő vezetőit. Sajnálatos

az is, hogy itt helyben alig van rendszeres ifjúsági munka, amely során a fiatalok megfigyelhetnék a vezetőket és példát vehetnének a keresztyén életéről.

Egy utolsó kérdés, Samuel. Vannak-e nem keresztyén példaképei?

Igen. Egy muszlim hivatalnok, aki Európában járt. Csodálkozott, hogy az emberek mennyivel őszintébbek egymáshoz. Azt mondta, hogy annak ellenére, hogy sok bangladesi erkölcstelennek tartja az európaiakat, mert rövidebb ruhát viselnek és többet láttatnak a testükből, a fiúk jobban tisztelik a lányokat. Ráadásul gyakran viszonylag hosszú ideig várnak, míg belemennek egy kapcsolatba. Nagy hatással volt rám a nyíltsága, amellyel a bangladesi közvéleménnyel ellentétes véleményének adott hangot.

Köszönöm a nyíltságát és őszinteségét. Remélem, hogy sokakat elgondolkoztat majd a beszélgetésünk, hogy miben változhatnak a keresztyének ahhoz, hogy Isten kezében példaképpé formálódjanak.

Samuel Strauß, felesége Anne-Christine, két gyermek szülei. Samuel Kanadában, Anne-Christine Pápua Új-Guineában született és nevelkedett. Samuel a Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumának elvégzése után természettudományi tanulmányokat folytatott Kanadában. 2004 augusztusa óta Bangladesben tartózkodnak, 2006 nyaráig nyelvtanulás céljából, azóta a TEE-ben, gyülekezeti munkában és ifjúsági munkában vesznek részt Gopalgondzs körzetében.

Franciaország Mire jók a példaképek?

Ruth Krause

A jó példaképek abban segítenek bennünket, hogy az életben fellépő nehézségek ne bénítsanak le, hanem lépünk tovább, merítsünk bátorságot és érzjük el a célt.

Kiskorunktól kezdve hatnak ráink példaképek. Sokat tanultunk abból, amit édesanyánktól, szüleinktől, testvéreinktől láttunk. Mások példájából tanuljuk meg, hogyan viselkedjünk különböző körülmények között. Megtanulhatjuk, hogyan tartsunk ki a nehézségek ellenére, és azt is, hogy ne veszítsük el a reményt, hanem elszántan menjünk tovább.

Először édesanyám és édesapám hatott rám döntően. Ők állították elélem és fedeztették fel velem a nagy, az egyedülálló példaképet, Jézus Krisztust. Szüleim imádkoztak velünk, gyerekekkel, és a rendszeres esti áhítatok, a mennyei Atyával folytatott bizalmas beszélgetések, minden ahhoz vezetett, hogy Isten-

re bízzuk az életünket.

A következő példa, ami nagy változást hozott az életembe az volt, amikor 9 éves koromban egy missziói beszámolót hallottam egy Afrikában szolgáló misszionáriusnőtől. Olyan mély benyomást tett rám, hogy hazatérve megkérdeztem édesanyámat, mit kellene tennem, hogy én is ilyen missziós nővér lehessek.

– Nevelőnőnek kell tanulnod, ám ehhez a legkevesebb, hogy középfokú végzettséged legyen – válaszolta édesanyám.

A mi kis falunkban nem volt középiskola. Ám ha én lettem volna az egyetlen a falunkból, aki egy másik városba jár középiskolába, akkor is szilárdan kitartottam volna elhatározásom mellett. Édesanyám még a húsvéti szünetben beíratott a középiskolába. Ma ugyan nem élek Afrikában, de olyan sok afrikai jár a gyermekeivel együtt a gyüleke-

zetünkbe, hogy sokszor kell arra a misszionáriusnőre gondolnom. Csodálom, ahogy Isten teljesítette a kívánságomat, amikor azért imádkoztam, hogy olyan legyek, mint az a misszionáriusnő.

Itt Franciaországban megkérdeztem néhány embert, vannak-e példaképek:

Hervé, animátor és teológiai hallgató

„Különböző példaképek vannak:

1. Vannak olyan példaképek, akik az egész világon ugyanazok: a divat világából és a közéletből való hírességek. Az emberek lelkesednek értük, és tisztelettel néznek fel azokra, akiket a médiából ismernek. A kép hatalma egyedülálló és egyetemes, alakítja a gondolkodásunkat és oda vezet, hogy emberekért rajongjunk.

2. Vannak olyan példaképek,

akik a kultúrától és a neveléstől függnék: például itt, Franciaországban nem feltétlenül a győztes a példakép, vagy aki valamit elér! Fontos az alkalmazott eszköz, a cél eléréséhez felhasznált módszer. A sportban a mozgás szépségéről beszélnek, az esztétikai oldalt tekintik fontosnak; meghatározott erkölcsi értéket képviselünk, amelyek az eszményképet kísérik értékrendünkben és elsegítik a sikerig. Nemritkán a második megelőzi az elsőt!

3. Vannak személyes példaképek, akik minden egyes ember saját érzékenységét tükrözik vissza; az ember meghatározott pontoknál és értékeknél újra felismeri magát – ezek a személyes példaképek annak a szükségletnek felelnek meg, hogy megismerjük magunkat és önmagunkat másokból fedezzük fel!

Urunk, Jézus pedig mindenki más előtt megmarad a legnagyobb példaképnek.”

Laurence, titkárnő az egészségügyben

„Gyermekkorában mindenki kapott bizonyos nevelést, amely szükséges volt a felnőtté váláshoz. Az ember követi a példaképet a saját életének formálása közben, de egzisztenciáját lépésről lépésre a maga tapasztalataira építi fel. A személyiség a jó vagy rossz tapasztalatok alapján formálódik.

Véleményem szerint nincs ideális példakép. Minden ember neveltetése más és más, ám általános,

alapvető életelvek követése szükséges ahhoz, hogy mások jól érezzék magukat a társaságunkban. Ráadásul minden országban különböző példaképeket választanak, amelyeket a hagyomány, a politika, a vallás kínál... Ma, amikor az ember világméreteken gondolkodik, gazdagodjunk más kultúrák felfedezésével és megbecsülésével. Úgy gondolom, nem jó, ha bálványaink vannak, mert a bálványimádással eltékozoljuk az életet! Mindenkinek meg kell őriznie a személyiségét!”

Szomszédom, Martina, a német tanárnő

„Úgy tűnik, sohasem voltak igazi példaképeim, akikhez hasonlítani szerettem volna. Inkább olyan embereket figyeltem meg, akikhez nem akartam hasonlítani! Ám mint minden kislány, én is választottam magamnak fontos embereket, akik segítettek a növekedésben és többékevésbé tiszteltem őket – nőket a családomból, vagy a tanító nénit az iskolában. Őket aztán gyorsan felváltották a barátnőim. Mindegyikükben volt valami, amit szerettem volna, hogy bennem is meglegyen. Az egyik mindenben nagyon fegyelmezett, a másik mindent nagyon intenzíven él meg, megint másik nagyon ízlésesen öltözködik. Az egyik nagyvonalú és áldozatkész, megint másik lelkiismeretes és szorgalmas... Röviden szólva mindegyikükben azt láttam, milyen nem vagyok, de amely tulajdonságokat szerettem volna magamban

elmélyíteni vagy kifejleszteni.

Az egyik ember, akit nagyon nagyra becsülök: Teréz anya. Nekem a teljes odaszánást testesíti meg. Miközben mások szenvedését vállalta magára, megfedezkedett a saját bajáról.”

Azt is láttam, hogy az élet nem mindig könnyű és gyakran harcot jelent. A testvérem négy éves korában a rubeola mellett agyhártyagyulladás is kapott és teljesen megbénult. Azt mondták a szüleimnek, ha újra jobban lesz, azzal kell számolnunk, hogy nem lesz teljesen ép. Emlékszem, hogyan harcolt érte édesapám Istennel: „Uram, csak ez az egy fiam van. Tőled kértem, sokáig vártam rá, de ma újra leteszem a te kezébe – legyen meg a te akaratod!” Amikor édesapám a fiát egészen átadta Istennek, az Úr visszaadta neki. Megélhettük, hogy a testvérem meggyógyult. A mai napig dolgozik, nős, 3 felnőtt gyermeke van. Családjával hisznek Jézus Krisztusban és aktívan részt vállalnak a gyülekezeti életből.

Ruth Krause missziós nővér: a velberti „Bleibergquelle” anyaház diakonisszája, 2000 óta él Alençonban, gyülekezetalapításban és az asszonyok közötti munkában szolgál, korábban a marburgi iratmisszióval végzett szolgálatot Franciaországban.

Példaképek után kutatva

Michael Kestner, Banglades

Tudatosan vagy önkéntelenül is választunk magunknak példaképeket, akik kicsi korunktól kezdve nagy hatással vannak ránk. Ezek a példaképek lehetnek a szüleink, a testvéreink, a rokonaink, tanárok vagy olyan emberek, akik a mai napig különösen nagy befolyást gyakorolnak ránk.

roznak ránk.

A Biblia arra szólít fel, hogy vizsgáljuk meg a hitüket és az életüket (Róma 12,2 és Efézus 5,10) és emlékezzünk meg azokról, akik példaképeinké lettek (Zsidók 13,7).

Nekem nincs konkrét példaképem, viszont vannak olyan emberek,

akik életük valamely területén példát mutatnak nekem. Van egy lelkes barátom, aki kamaszkoromban ráébresztett, milyen fontos a Jézus Krisztusban való hit. Példát jelentett nekem az odaadása, amellyel utána megy az embereknek, az életútja, ahogyan hívő családja körében él, és

hogy ajtaja mindig nyitva áll mások előtt.

De beszélhetünk a kollégák, a misszionáriustársak köréről is a maga sokszínűségében: a különböző munkamódszerek, az eltérő vélekedések, a helyi lakosság iránti szeretet. Egyeseknél nagy hatással volt rám:

- az egyszerű emberekhez való barátságos közeledésük;

- udvariasságuk nehéz kérdések és ellentétes vélemények megvitatásakor;

- az, ahogyan a munkaviszony megszűnését követően gondoskodtak az alkalmazott megélhetéséről, hogy az ne kerüljön utcára a családjával;

- A TEE (nem iskolarendszerű teológiai képzés) iránti lelkesedés;

- odafigyelés az egyes emberekre, másfelől a gyülekezeti szövetség kerületi munkájával való törődés.

A missziói munka iránti lángoló szeretet, és a teljes odaszánásra való készség.

Bangladesiek között...

Amikor a Kulnai Egyházkerület elnökét arról kérdeztem, vannak-e példaképei, lát-e olyan embereket, akiket követni lehetne, tanácstalanul nézett rám, és azt mondta, hogy alig van ilyen.

Banglades korrupció, csalás és hatalmi harcok színtere. Ilyen országban ritka a példakép. Valaki, akit a piacon faggattam, azt mondta, hogy nagyítóval kell az ilyet keresni.

Amikor a fodrásszal szóba elegyedtünk a példaképekről, arról beszélgettünk, hogy az átmeneti kormány rendelkezései következtében jelenleg sokaknak kell számot adniuk illegális pénzekről és építkezésekről, vagyonról és adókról. Amikor azt mondtam, hogy jöhet még pozitív változás is, a várt helyeslés elmaradt. A fodrász nemigen reménykedik. Szerinte azok, akik a szálakat mozgatják, eddig mindig megúszták ép bőrrel.

Augusztusban például az egyetemen összecsapott a diákság és a katonaság. Zavargások, erőszakos tüntetések és rombolás uralkodott el a városokban.

Személyi sérülések is történtek, megsérült többek között az átmeneti kormány egy vezető pozícióban levő keresztyén tagja. Nagy gyógyszeripari cégei vannak, amelyeket még az apja épített. Akkoriban a kormány kitüntette, mint az ország legjobb adófizetőjét. Ám a diákzavargásokban és a tüntetések során üzemek és épületeinek nagy része megsérült, és súlyos anyagi károk keletkeztek.

Annyira megromlott a helyzet, hogy az összes egyetemi városban teljes kijárási tilalmat léptettek életbe.

Senki sem léphetett ki a házból, az ország mobiltelefonhálózatát megszakították és részben zavarták a vezetékes telefonhálózatot is, hogy akadályozzák a hírek áramlását, míg valamelyest nem javul a helyzet.

Egyrészt örvendetes, másrészt viszont megszügyenítő naponta azt látni a médiában, hogy az egykori kormánypárt és az ellenzék vezetőinek és tagjainak jogtalan birtokszerezés és kenőpénzek miatt kell felelniük. Olyan emberek kerülnek rács mögé, akik egykor sok fiatalnak mutattak utat.

Nagy tömegeket vonzanak a hagyományos emlékünnepek. Ezek során történetek hangzanak el az elhunytokról, felidézik jó tapasztalatait és szavait.

Sohel az édesapjáról emlékezett így, akinek az életét áthatotta az Úr Jézusban való hit, és akit jogtalanul fosztottak meg teljes vagyonától. Sohel, aki időközben maga is felnőtt és saját családot alapított, beszámolt arról, milyen sokat jelentett nekik apjuk hite, és hogyan tapasztalták kézzel foghatóan, hogy Isten jó munkahellyel és egészséggel áldotta meg őket, és nem siratják az elveszett vagyonot.

Dasz lelkész is eszembe jut, aki vel 1985 óta újra meg újra keresztez-

ték egymást útjaink. Lelkészként és szuperintendensként sokfelé szolgált a gyülekezeti szövetségben. Még nyugdíjasként is szolgál a dakkai Magbazar gyülekezetben.

Lelkesen hirdeti az evangéliumot, missziói rendezvényeket szervez és teljes odaadással dolgozik. Abban is példa, ahogyan a személyes és szakmai életében történt csapásokat elvieselte. Gondolok itt fia és veje hirtelen halálára, többszöri áthelyezésére és a gyülekezeti szövetség iránti hűségére a jobb ajánlatok ellenére. Most a rák támadta meg, kemoterápiával kezelik, de ebben a nehéz helyzetben is példát mutat.

Szarkar lelkésztől, az egyházkerület szuperintendenséről megtudtam, hogy teológiai tanulmányai során nagy hatással volt rá Luther Márton. Főleg Luther megalkuvást nem ismerő elkötelezettsége Isten ügye és az igazság iránt indította elszánt buzgóságra.

ARupok gyermekfalu vezetőjének Szadu Matura Nath Bóz (1843-1901) lett a példaképe, aki nehéz körülmények között helyt állva vitte az evangéliumot hazájába, Gopalgondzsba. Nagy türelemmel, szeretettel és a leprások iránti, hitből fakadó odaszánással hódította meg többek szívét. Hite és imádkozó élete, Isten nyilvánvaló munkálkodása és csodái jellemezték életét.

Nekünk is fontos, hogy legyenek példaképeink és magunk is jó példát mutassunk az embereknek.

Michael Kestner, felesége Regine. Michael négy gyermek apja. A Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumának elvégzése előtt szerszámkészítőként dolgozott.

1985 óta misszionáriusként dolgozik Bangladesben a gyülekezeti munkában és a TEE-ben. Negyedik megbízatása idején a TEE-ben végzett munkát koordinálta a gyülekezeti szövetségben. Két gyermekük még Indiában jár iskolába, a másik kettő Németországban, illetve Angliában folytatja tanulmányait.

A Luz család missziói körútja 2008

	délelőtt	délután
Máj. 29. csüt.		Pécs 18.00 Baptista Gyül.
Máj. 30. péntek	Délelőtt Pécs Ref. Gimn. Kollégiuma	Pécs 18.00 Déli Ref. Gyül.
Máj. 31. szombat	10.00 Bp, Nagyváradi téri Ref. Gyül.	
Jún. 1. vasárnap	10.00 Bp, Nagyváradi téri Ref. Gyül.	16.00 Békásmegyer Ref. Gyül
Jún. 5. csüt		18.00 Kecskemét Ref. Koll. díszterme (Hornyik János krt.4.)
Jún. 7. szombat		
Jún. 8. vasárnap	Tápiószele, Ref. Gyül.	Tápiószőlős körzeti alkalom
Jún. 9. hétfő	7.45 Nyíregyháza Ev. Iskola	17.00 Nyíregyháza Ref. Gyül
Jún. 10. kedd		15.00 Mándok, Ref. Gyül. 18.00 Nagyvarsány, Ref. Gyül.
Jún. 11. szerda		17.00 Vencsellő, Ref. Gyül.
Jún. 12. csüt		Hajdúszoboszló, Ref. Gyül.
Jún. 13. péntek		Miskolc-Tetemvár Ref. Gyül.
Jún. 14. szombat	Bp. Újpest-Belsővárosi Ref. Gyül. István t.	
Jún. 15. vas		17.00 Bp.-Zugló Ref. Gyül. Limanova tér
Jún. 16. hétfő		16.00 Tatabánya Arany J. u. 8. Lázár Sándoréknál
Jún. 22. vas	Szeged-Újszegedi Ref. Gyül.	
Jún. 24. kedd		17.00 Szabadkai Ref. Gyül.
Jún. 26. csüt	10.00 Dömös Bibliacentrum gyermekhét	
Jún. 29. vasárnap		15.00 Perőcsény, Ref. Gyül.

További felvilágosításért kérjük, írjon
az info@liebenzell.hu e-mail címre,
vagy érdeklődjön telefonon Keresztfalvi Béláéknál
06/26/355-310, illetve a megnevezett
helyi gyülekezetnél!

Külmissziói Híradó – a Liebenzelli Misszió Molnár Mária Külmissziói Alapítvány lapja * Megjelenik évi hat számban
Az újságot térítésmentesen küldjük, külön kérésre a német nyelvű liebenzelli missziói lapokat is (Mission Weltweit és Go für
Gott gyermeklap). * A Külmissziói Híradót a misszióra szánt adományokból tartjuk fenn és állítjuk elő.
Felelős kiadó: Sípos Alpár Szabolcs * Főszerkesztő: Előd Erika, Tel.: 06 1 326 54 94
Szerkesztőség: 2090 Remeteszőlős, Pisztráng u. 2. * Tel.: 06 26 355 310 * Internet: <http://www.liebenzell.hu>
Villámposta: info@liebenzell.hu Az OTP-nál vezetett számla száma: 11738084-20011215
Nyomdai előkészítés, kivitelezés: GEDEON Bt. Vác, Zrínyi u. 9. www.gedeon.hu